

36

Hebr. 4° 74. — נייר, 29: 19⁵ צ"מ. 142 דף, בין 40—45 שורות בעמוד.

הפנים בכתובה רבנית ספרדית והפירוש בקורסיבה, מהמאה הי"ח?
נקנה בחברון, תרפ"ז.

פירוש לזוהר על שיר השירים לר' משה קורדובירו. הדף הראשון חסר. הוא אמנם חלק מפירושו הגדול ס' אור היקר אבל קיים כספר בפני עצמו, וכן נמצא גם בכתבי יד לחוד (אוכספורד 1814—1813, בריט. מוז. 749⁸). הפירוש מכיל גם את לשון הזוהר עצמו באותיות גדולות. הספר חשוב ביחוד על ידי מאמרו הארוך הנמשך כאן מראשית הספר (כאן חסרה כנראה רק ההקדמה או שער מיוחד) עד דף 30 המכיל תורת המלאכים של הרמ"ק בפרטות רבה ומראה את הרמ"ק מצד שאינו בולט למדי בשאר כתביו: ביחסו לקבלה המעשית שכמה פרקים ממנה נידונים כאן באריכות. וזאת הקדמתו לדרושים האלה: -בענין האדם עם המלאכים יש כמה דרישות ובכל דרישה כמה חקירות ידועות כאשר נבאר. ואולם שכל הדרישות הם הא' מספר מדרגות המלאכים וכל הדיעות הנמצאות בזה הב' מהותם בכלל ובפרט הג' כוונת מציאותם הד' סדר מעלתם הה' דרך היאך האדם נפעל מהם ונשפע הו' על איזה צד (האדם) ירכב האדם עליהם הו' בכמה בחי' משעבד האדם אותו לרצונו. ועתה נפרש דרישות אלו אחת לאחת. [וארשום פרטי ראשי הפרקים לתת תמונה מהקף הדרשה:]

הדרישה הא' [החקירה הא'] ראוי לחקור בה אם אפשר לתת מספר למדרגותם אם לאו.

החקירה השנית בשמות המונחים למלאכים כמו לשם מטטרון או לסנדלפון או ליופיאל וכיוצא וכמו השמות הנז' בס' ברית מנוחה או בס' המלבוש או בס' החשק וכמו הנמצאים בפעולות בקונטרסין כי זה יעבר ידיעתנו בו והעסק בו מסוכן. [ספר המלבוש הוא הספר על מלאכי התקופות והחדשים וכו' שמקצתו נדפס בראש ספר רזיאל והרמ"ק מביא אותו בכמה מספריו¹], וספר החשק הוא ספר מפורסם בקבלה מעשית שלא נדפס אבל נמצא בכמה כ"י למשל בריט. מוז. 748].

החקירה הג' בשמות המלאכים היוצאים מפסוקי התורה והנביאים והכתובים כגון הס"ר תיזו אה"ן מפסוק הנסתרות לה' אלהינו וכגון אוריאל ... מיכאל וכן מכבי' וכגון אגל"א ... וכגון צמרכ"ד מסופי פסוקי פרשת בראשית וכן ראשי

(1) בס' תפלה למשה (פרעמישלא תרנ"ב) דף מ"ח ע"ב: בס' שער קומה דף ל' ע"ג ובפירוש לזוהר ח"ב דף ר"ט א' הנדפס בס' אור החמה לר"א אזולאי.

פסוקים בווי' וכגון יואחצצביר'ן מפ' הנני עומד שם על הצור וכגון יוה'ך כל'ך ... וכיוצא רבים עד אין מספר.

החקירה הד' אם השמות היוצאים מפסוקי התורה או הבלתי היוצאים שוים כולם או יש בהם בתי' ומדרגות ... [מביא כאן את תפלת ר' נחוניא בן הקנה וענין הצירופים יכנודע בסוד ההשבעות בפרקי ר' ישמעאל יש השבעה כמאה פעמים י'ה ויש בהשבעות כמה פעמים יה' ויש בהשבעות אחרות סוד הוי'ה ויש קמיע שתחלתו וראשו י' אחת לבד' בסופו מזכיר עוד פעם ש-יש מלאכים מופקדים על התקופות והימים והלילות והחדשים והשבועים וה'ס [והוא סוד] ס' המלבוש].
החקירה הה' באמונת המאמין בשמות הנז'. ראשונה נמצא בפרקי ר' ישמעאל אומר פעמים רבות טוטרס'ייה ה' צבאות הרי ששם זה מייחס אותו לשית'. (מביא ש-פירשו בספרי הפעולה כי שם רח'ש תמי'ף הם ר'ת' וגם מביא כי נמצא בקצת המקומות בספרים מייחסים השמות ההם בעצמם בזולת הבורא ושתי הבחי' אמת').

החקירה הו' בסדר המדרגות במלאכים ובכסא הכבוד דרך כלל. [אומר על ס' ברית מנוחה "אחשוב כל דברי הספר ההוא דברי ר'ה'ק נמסר מפה אל פה או על פי [בכ"י: פה] מגיד נאמן לחסיד וקדוש" ומביא פרקי מעשה בראשית ושאר ספרים במ"ב. שאעפ"י שהם מסודרים לפני הכל אני אומר הרי לחם והרי סכין ואין לנו פה לאכול כי בהיותי עוסק בחבורים האלו ... אני רואה בעצמי שאני צריך למודעי"].

החקירה הז' במנין וסדר עשר כתות המלאכים ושמותם [ע"פ סדר הרמב"ם והוא משיג עליו השגות רבות. והוא סומך על הסדר הכתוב בס' ברית מנוחה. ומביא כאן בדף 3^b ובפרקי מרכבה וכן בפרקי מעשה בראשית מנה עולמות שבהם המלאכים וקראם קצתם גדודים וקצתם טפסרים ... ובתוספתא דנבואת יחזקאל נתן מדה פרטית לקצת פרטיים מהחיות" וכוונתו במאמר האחרון אולי למה שכתוב בפ"ב דחגיגה על קרסולי החיות וכו'. כל סדרי איברייהם].
הדרישה הב' מהותם בכלל ופרט. החקירה הא' בטעם למה המראות הדקות כעין המלאכים ושאר החזיון הכל נמצא ונראה בדמות אש ולהבת שלהבת. [נמצא בו "ואם באנו לקרב הדרוש הזה אל החכמה הפנימית נאמר כי כל מלאך נמצא מכח הגבורה שה"ס השמיטה הזאת." וסופר יותר קדום הוסיף כאן הגהה בפנים וז"ל "הנה הרב המחבר חזר בו מדעת זו בשיעור קומה שלו סימן כ"ג [צ"ל פ"ג] והאריך שם לבטל קבלה זו ע"ש וכ"כ הרב האר"י בש' מאמרי הזוהר בפירוש לאדרא רבא וע"ש"].

החקירה הב' במראות המלאכים. החקירה הג' בפעולת המלאכים בגשמים מהם בפגישת גשם בגשם ומהם בהשפעה בדקות. החקירה הד' מציאות המלאכים

(1) עיין מה שכתבתי בדבר שמות אלו בקריית ספר שנה א' עמ' 35.